Horizon-TAAL

julio-aŭgusto 2018 Jaargang 50 - nummer 292

www.esperanto.be

Met steun van de Vlaamse Gemeenschap

INHOUD

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond vzw
50ste jaargang julio-aŭgusto 2018
Verschijnt normaal de 1ste van elke oneven maand
Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd

Redactie en administratie: Vlaamse Esperantobond vzw - Lange Beeldekenstraat 169, BE-2060 Antwerpen - tel.: 03 / 234 34 00 - Epost: horizon.taal@esperanto.be
webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl

Abonnementen: 30,00 EURO

Rekeningen: t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen
KBC IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB
de Post IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC: BPOTBEB1

Redactie: Piet Glorieux (piet.glorieux@gmail.com)

Tekstopmaak: Eriko D'Hondt (eriko@telenet.be)

Clubactiviteiten: Katja Lödör (lodorkatja@skynet.be)

Medewerkers: Marc Cuffez, Kevin De Laet, Petro De Smedt, Ivo Durwael, Piet Glorieux, Cyreen Knockaert, Katja Lödör, Kris Panis, Yves Nevelsteen, Paul Peeraerts, Desiree Derksen, André Ruysschaert, Emiel Van Damme, Lode van de Velde, Dan Van Herpe, Ivo Vercammen e.a.

Verantwoordelijke uitgever: Flandra Esperanto-Ligo, Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen, Belgio

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een drukklaar geleverd exemplaar
Btw-tarief van 21% op deze tarieven.

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1	257	625	1000
formaat 1/2	150	375	600
formaat 1/3	110	275	440
formaat 1/4	80	200	320
formaat 1/8	55	140	220
formaat 1/12	30	75	120

TEN GELEIDE

De feestelijke opening van het Esperantohuis was, behalve aangenaam, ook nuttig. Mensen en organisaties uit de buurt zullen het geweten hebben: er bestaat zoiets als Esperanto. Voor de bekendmaking van het feest zijn contacten gelegd die wellicht op termijn hun vruchten zullen afwerpen. Laten we nu ééndrachtig op dit elan verdergaan en het Esperantohuis tot een echt 'open' huis maken dat ten dienste staat van alles en iedereen die, van ver of dichtbij, met taal en interculturaliteit te maken heeft.

TIJD VOOR RECLAME

Houthalen Belgio, renkontiĝo de beneluksaj esperantistoj, kun kursoj kaj ekskursoj, koncertoj kaj prelegoj, atelieroj kaj tiel plu.

Organizantoj: Limburga Esperanto-Asocio, LEA, Ben Indestege, Gaspeldoornstraat 23, BE—3650, Dilsen-Stokkem, Belgio.

http://www.esperanto.be/Beneluksa Kongreso/

WEEK VAN ESPERANTO
zondag 26 augustus t.e.m. zaterdag 1 september
Leeuwarden, Culturele Hoofdstad van Europa
meer info op pg. 11.

TAALPROBLEMATIEK

BIJ TWEE ARTIKELS OVER TAALPROBLEMATIEK UIT KNACK

Raakt taalproblematiek ons echt, zolang we er niet persoonlijk onder lijden? Misschien moeten we daar eens over nadenken. En misschien is het daarom goed even stil te staan bij twee recente artikels uit Knack, die beide het thema behandelen, maar schijnbaar niet veel uitstaans met mekaar hebben. Of juist wel? Ja, juist wel! Maar laat mij eerst pogen die artikels samen te vatten.

Het eerste stuk is getiteld **"Tegen de uitverkoop van het Nederlands op academisch niveau moeten we blijven protesteren".**

Professor Yves T'Sjoen, hoogleraar moderne Nederlandse literatuur te Gent, en verbonden aan Universiteit Stellenbosch, bepleit het creëren op de universiteiten van goede condities voor een echte meertaligheid, waarin ook het Nederlands niet in de hoek geduwd wordt. We vergeten te gemakkelijk dat, vooral in Midden-Europa, en niet enkel in Duitsland, er niet zo weinig anderstaligen zijn, die met geestdrift onze taal én het Afrikaans aanleren, bestuderen, doceren! En juist deze echte minnaars van onze taal worden in de kou gezet bij bezoeken aan het kerngebied van het Nederlands, het meest nog in het killere Noorden, waar zeventig percent van de bacheloropleidingen en alle masteropleidingen nog uitsluitend in het Engels zijn.

Weten wij wel dat er Chinezen zijn, Italianen, Amerikanen en Argentijnen die zomercursussen Nederlands komen volgen in Gent, en er onderling Nederlands spreken? Professor T'Sjoen heeft deze hartverwarmende liefde voor het Nederlands ook intens ervaren bij zijn gastdocentschappen bijvoorbeeld in Brno en in Boedapest. Discuteren met anderstaligen in het Nederlands, levert gans nieuwe inzichten op over de Nederlandse literatuur en taal. En, denken we niet, leren we niet, ook door middel van het hart? Kan wetenschap bloeien zonder enthousiasme ervoor?

De hoogleraar protesteert dan ook tegen de voortschrijdende verschraling van de echte meertaligheid en multiculturaliteit in het hoger onderwijs, mede veroorzaakt door budgettaire beperkingen. Het weze ons Vlamingen een kleine troost dat de toestand erger is in Nederland dan bij ons. Professor T'Sjoen wijst er nog op dat het Nederlands een rijke taal is, geschikt als wetenschapstaal, en als dusdanig verder kan, mag en moet worden gebruikt.

Het tweede artikel brengt, zo lijkt het, een gans ander thema uit een totaal andere leefwereld. Het stelt "**Inheemse talen aan opmars bezig in Mexico",** en is ondertekend door Daniela Pastrana.

Mexico is een groot land met een pijnlijke geschiedenis van onderdrukking van de oorspronkelijke inheemse bevolking en van haar talen en cultuur. Reeds 143 talen zijn inmiddels uitgestorven. Zonder dringende interventies zouden in de komende 20 jaar nog eens 64 talen kunnen verdwijnen. Slechts 185 talen lopen thans geen onmiddellijk risico.

Thans leven er nog 68 inheemse volkeren en bestaan er 364 varianten van 11 taalfamilies. In totaal zijn er nog 15,7 miljoen inheemse Mexicanen, waarvan de helft een inheemse taal spreekt. De Maya's, Zapoteken en Nahua's vormen de talrijkste van die volkeren. Tot in 1994, toen het Zapatistisch Nationaal Bevrijdingsleger opdook, bestonden er zogenaamd géén inheemse bevolkingen, en geen taalproblemen …
In de geschiedenis van Mexico is er slechts één president geweest van inheemse origine : Benito Juárez. Mogelijk komt er binnenkort een tweede. Deze presidentskandidaat, Andrés Manuel López Obrador, belooft dat er tweetalige scholen zullen komen in zones met een tweetalige meerderheid.

Hoe sterk de liefde voor de eigen taal kan zijn bij de mens, – blijkt uit het feit – dat na die lange eeuwen van achterstelling en doodzwijgen van het bestaan van de inheemse talen, deze nu opnieuw aan aanzien winnen in Mexico, en het aantal sprekers van inheemse talen weer toeneemt, dit sinds 2005. Maar niets komt vanzelf. Het zijn jonge inheemse Mexicanen die voor hun grondgebied, identiteit en talen strijden. Ze proberen de ouderen ervan te overtuigen hun voorvaderlijke grond niet te verkopen. Ze bemannen lokale radiozenders. Ze organiseren meetings en betogingen. Hopelijk haalt hun presidentskandidaat het.

Bespiegeling
Waarop komt dit alles dan neer? Ik onthou uit beide artikels dat de moedertaal levensbelangrijk is voor de ontplooiing van elke mens, voor de cultuur, voor de wetenschap. Ik lees erin dat taalimperialisme, bewerkstelligd hetzij met hulp van de brutale god Mars, hetzij bij gratie van de meer geniepige god Mercurius, veel onrecht teweegbrengt en doet blijven bestaan.

De eigen moedertaal is belangrijk voor ons, omdat we er ons op de best mogelijke manier in kunnen bewegen en ontwikkelen, omdat ze ons dierbaar is. Maar is dat dan niet ook zo voor alle anderen in deze wereld? Moet ik nog Guido Gezelle citeren, of August Vermeylen, of andere ouwe rakkers uit lang vervlogen tijden?

Ik bedenk ten slotte nog dat onverschilligheid en passiviteit inzake de bescherming van de moedertaal een onverantwoorde houding is. Voortrekkers zijn er nodig, strijd en protest.

Maar hoe dan internationaal communiceren? Vertelde een zekere Zamenhof hierover zomaar wat prietpraat? Dat laat ik nu in 't midden: de wereld is er niet klaar voor, en misschien, misschien, is de mens toch maar een apensoort?

Vragen stellen is ze beantwoorden.

Cyreen Knockaert

ORUMITAJ SAPVEZIKOJ

Se vi hontas, ĉar kelkfoje vi ne komprenas la signifon de esprimo aŭ de proverbo, tiam nepre legu tiun ĉi artikoleton, kaj vi denove dormos pli trankvile, kaj via sano progresos, kaj via edzino estos pli kontenta pri vi, ĉar vi vagos pli kontenta tra la vivo.

Lastatempe mi multe korespondas, kun ĉina amiko, pri esprimoj kaj proverboj. Mi jam antaŭe multe okupiĝis pri ili, kaj serioze studis proverbojn kaj esprimojn. Mi ĉiam, jam de juneco, ŝatis ilin. Kiam mi estis dekjara, iu tiama instruisto puŝis nin ornami niajn hejmajn taskojn per iu devizo, per iu proverbo. Li estis nepre inteligentulo, ĉar li, tamen multajn jarojn poste, senfrokiĝis. Verŝajne mi estis la sola en la klaso (kiel kutime!) kiu obeis kaj entuziasme plenumis la deziron de la instruisto. Sed jam tiam mi bone komprenis ke tiuj proverboj estas nur „ornamoj", ke ilia saĝeco ne estas tre peza. Kial? Nu, jam pro la fakto ke ekzistas proverboj kiuj validas kune kun ilia kontraŭo! Ekzemploj? **La celo (ne) pravigas la rimedojn. (Ne) Juĝu homon laŭ liaj vestaĵoj...** kaj multaj pli! Mia matematikema cerbo flustris al mi ke frazoj kiuj estas samtempe veraj kaj falsaj... povas esti nur sapvezikoj. Cetere, ankaŭ mia (malkara) juĝo pri la inteligento de mia iama instruisto estas sapveziko!

Tamen, la esprimoj vere sukigas niajn tekstojn. Eble ĉar ili lasas al nia cerbo tempon por ripozi, tempon por erari, tempon por spiri, tempon por digesti kiel la truoj en grujero. Do, nun, tiel vi lernis la sencon de la truoj en la grujero! Diversaj homoj diris al mi ke modernaj homoj ne plu uzas proverbojn kaj esprimojn, sed ili nepre eraras. Oni uzas, sed oni ne rimarkas, ĝuste ĉar ili estas spirpaŭzoj! Plie oni juĝas tiujn nekompreneblaĵojn memkompreneblaj!!! Prenu foje (hej, Pabst, vi aŭskultas?) artikoleton el ĵurnalo kaj substreku ilin!

En la nederlanda ekzistas la proverbo, nepre konata de ĉiu nederlandlingvano, kaj (tio estas raraĵo) ankaŭ komprenata de ĉiu tiulingvano: *Oost west, thuis best*. La esperanta ekvivalento: **Ĉie estas varme, sed hejme plej ĉarme**. Mi pensis ke la proverbo estas tipe nederlanda, sed... je mia miro, en malnova libro mi trovis ke estas tre parencaj ekvivalentoj (estas? estis?) en la germana kaj en la angla. Mi ja ĉiam aŭdis, kiel anglan ekvivalenton, nur: *There's no place like home!* Sed mi kontentigu vian scivolemon unue. Germane: *Ost, Süd, West, daheim das best*. Angle: *East or west, home is best*.

Pri tiu proverbo ĉiu nederlandlingvano opinias ke ĝi estas tute klara, tuj komprenebla por ĉiu. Aliflanke li plendas pri la troa koncizeco de la ĉinaj kvartetoj! Se vi, matematikece, pripensas la esprimon, vi povas konstati nur ke ĝi estas, laŭlitere, absoluta neeblaĵo! Ĉar ĉiu ja povas uzi la esprimon, do plej bona estas ĉie, estas ie ajn! Kaj laŭ mia kompreno: „plej" bona povas esti nur unu! Nu ja, la vera senco, multe malpli konciza estas: Se vi vojaĝas al okcidento aŭ al oriento, kiom eble plej foren, vi tamen havos la senton (plej ofte post reveno) ke vi sentas vin plej (pli?) komforta en via propra loĝloko. Kaj tiam, post tiu klarigo, mia matematika sento kontentiĝas. Cetere, mi proponis, en mia vortaro, alian esperantan ekvivalenton: **Mi vagis al okcidento kaj oriento, sed vivu de l' hejmo la vento!** En malnova nederlanda libro, el 1606, la proverbo ankaŭ estas tiel klarigita (sen la vento tamen).

Se oni konas la signifon de proverbo, oni (ĝenerale) ne dankas tion al sia mirinda inteligento aŭ al la majstreco super profunda pripensado kaj rezonado, sed tutsimple al la fakto ke oni lernis la signifon, kune kun la esprimo aŭ proverbo mem!

Kiam Ludoviko Zamenhof sidis apud la *Frazeologio* de Marko Zamenhof, lia patro, li kelkfoje lasis sin (neniu estas libera de tio!) tro influi de sia kono de la proverboj en diversaj lingvoj. Tio ĝenas nin (denove pro nia ligiteco al propra nacia lingvo) plej kiam la influo venas el la rusa aŭ pola, ĉar ekzistas kelkaj proverboj kiuj apartenas nur al tiuj lingvoj. Sed pri tio mi poste raportos.

Tre proksima al la traktita proverbo estas alia: **Al ĉiu besto plaĉas ĝia nesto**. Ĝi estas ankaŭ konata en la germana: *Eigen Nest ist stets das best*; kaj en la franca: *À chaque oiseau son nid est beau.* Tamen ĝi kondukas nin jam iom fore de la antaŭa! kaj tiel estas oftaj la ŝoviĝoj! En la nederlanda mi dirus: *Eigen haard is goud waard*; germane: *eigner Herd is Goldes wert*. Jes, la "is" ne estas tajperaro, ĝi tiel troviĝas en mia libro (parollingvo? platdiĉa?). Sed tie la akcento jam kuŝas sur la "posedo" de propra domo, pli ol sur la ĉarmo de "propra loko". La signifo rilatas al la historio! En la tempo kiam plej multaj domoj estis lignaj, la "*haard*" (G: Herd), la fajrujo estis la sola brika (ŝtona) parto, do la sola parto, kiu restis post incendio. Kun la avanco (progreso; daŭro) de la tempo/jaroj proverboj ofte iĝas pli malklaraj!

Ĉu vi rimarkis mian heziton, mian malkontenton, pri la vortoj avanco, progreso, daŭro? Mi serĉis la vere adekvatan vorton bezonatan, kaj ne tuj trovis! Legu pri tio, mian, ne jam aperintan, artikoleton pri gramatikoj! La taŭga vorto estus estinta: laŭiro. Almenaŭ, laŭ mia sento. Jes, Esperanto plej ofte havas la ĝustan bezonatan vorton, sed... la homo ne ĉiam estas sufiĉe altnivela aŭ atentema, por trovi aŭ uzi ĝin! La cititaj vortoj havas kromsignifojn, kiujn mi en tiu frazo ne bezonis!

En Esperanto oni devus klopodi enkonduki nur tiajn esprimojn, tiajn proverbojn, kiaj estas tuj internacie kompreneblaj, sed estas treege malfacile prijuĝi tion, kaj tio ĝuste estas la ideo, kiun mi volis klarigi en tiu ĉi teksto.

Petro Desmet

LABOUR START
de internationale vakbondsite in Esperanto

Sinds enkele jaren worden de acties van Labourstart ook in het Esperanto gepubliceerd.

LabourStart is een online nieuwsservice die wordt onderhouden door een wereldwijd netwerk van vrijwilligers dat de internationale vakbondsbeweging van dienst wil zijn door informatie te verzamelen en te verspreiden - en door vakbonden bij te staan in campagnes en op andere manieren.

De functies zijn onder meer dagelijkse links over het arbeidsnieuws in meer dan twintig talen en een vakbondsnieuws-service die wordt gebruikt door honderden vakbondssites. Nieuws wordt verzameld uit reguliere, vakbonds- en alternatieve nieuwsbronnen door een netwerk van meer dan 700 vrijwillige correspondenten in elk continent.

LabourStart is al tientallen jaren betrokken bij online campagnes en vakbonden over de hele wereld maken nu gebruik van het ActNOW-campagnesysteem. Tienduizenden vakbondsmensen hebben al deelgenomen aan de verschillende online campagnes en er zijn meer dan 135.000 abonnementen op hun mailinglijsten.
LabourStart organiseert Global Solidarity Conferences - de meest recente vond plaats in Toronto in 2016. De vorige vonden plaats in Berlijn, Sydney, Istanboel, Hamilton, Londen en Washington.
LabourStart publiceert ook boeken (tot nu toe in het Engels en het Frans).

Hier zijn volledige contactgegevens.
LabourStart werd opgericht door Eric Lee, groeide uit van de website die hij in 1996 had gecreëerd bij de publicatie van zijn boek “The Labour Movement and the Internet: The New Internationalism”. Eind 1997 startte hij met dagelijks arbeidsnieuws uit Zuid-Korea; in maart 1998 werd de site uitgebreid met arbeidsnieuws van over de hele wereld en de site kreeg de nieuwe naam LabourStart. Van juli 1998 tot december 2002 was LabourStart een project van Labour and Society International (LSI).

Meer info: labourstart.org
(vertaling: Piet Glorieux)

ESPERANTO VOOR GEWONE MENSEN

‘Esperanto voor gewone mensen’ is een rubriek die je laat kennismaken met gewone Esperantogebruikers. Lode Van de Velde is veel meer dan een gewone gebruiker, hij is meer dan gemiddeld actief in de Esperantobeweging. Maar ook dan is het interessant om zijn ervaringen en opvattingen over Esperanto te leren kennen. Dit waren zijn antwoorden op een aantal vragen van een studente.

Waar komt uw interesse voor Esperanto vandaan?

LVDV:

Reizen en interesse voor talen. Wat het reizen betreft, gingen we nooit op reis toen ik kind was. Dit heb ik ondertussen ruimschoots goedgemaakt, ik heb bijvoorbeeld twee jaar in Japan gewoond, waar ik aangesteld was als leerkracht Esperanto. De interesse voor talen zit er al van kindsbeen af in. Aan de eettafel vergeleek ik bijvoorbeeld alle teksten op verpakkingen in de verschillende talen, zoals boter/butter/beurre en confituur/confiture enz. Ik heb me altijd voor talen geïnteresseerd en Esperanto leren was aanvankelijk eerder een spelletje: “Van waar herken ik dit woord?”

Hoe schat u de toekomst van Esperanto in?

Eerlijk gezegd verwacht ik geen plotse grote vooruitgang, ondanks de officiële erkenning door bijvoorbeeld UNESCO, maar anderzijds ook zeker geen grote achteruitgang, laat staan verdwijning. In Europa of de EU zelf, als we dicht bij huis beginnen, doet men geen moeite om het Esperanto in te voeren als brugtaal. Het Esperanto werd in Europa meermaals aangeprezen door gedreven vrijwilligers uit de Esperantobeweging, maar dit werd door slechts heel weinig Europarlementariërs ook daadwerkelijk gesteund. De reden volgens mij is drieërlei. Europarlementariërs kennen zelf de taal niet en zouden dus zelf ook moeten leren, wat natuurlijk kostbare tijd vergt. Ten tweede dat het Europees Parlement nu ook functioneert zonder het Esperanto, ook al kost dit veel meer aan vertalers en tolken, en ten derde dat de invoering van het Esperanto een hervorming vereist die zelf ook tijd en geld kost, terwijl er wellicht andere, dringendere zaken af te handelen zijn.

Enkele redenen waarom ik geen achteruitgang verwacht zijn de volgende. Er zijn veel mensen die dagelijks het Esperanto gebruiken, er is muziek, literatuur, toneel, dus echt cultuur. Als er iets is dat een taal tot een echte taal maakt, is het wel cultuur. Esperanto is een van de grotere talen binnen Wikipedia, Facebook is beschikbaar in het Esperanto, Duolingo (een app om talen te leren) biedt Esperanto aan met een vrij groot succes, enz. Het internet heeft het gebruik van Esperanto en de contacten tussen Esperantosprekers een enorme boost gegeven. Er zijn schattingen van een duizendtal kinderen die, net als mijn dochter, het Esperanto van jongs af aan leren als moeder- (of vader)taal. Bij mij is het geen noodzaak, maar ik ken meerdere koppels die elkaar op reis ontmoet hebben (meestal tijdens een Esperantobijeenkomst) en als enige gemeenschappelijk taal het Esperanto spreken, zo heb ik bijvoorbeeld een Japans-Tsjechisch koppel ontmoet in Japan. Het Esperanto is dus zelfs de huistaal in heel wat gezinnen en zal zo verder leven.

Waarmee bent u zoal bezig binnen de Esperantobeweging?

Ik schrijf boeken in het Esperanto en heb onlangs ook mijn eigen uitgeverij opgericht, nl. Eldonejo Libera (zie: http://e-libera.weebly.com). Verder was ik gedurende een 10-tal jaar voorzitter van de Esperantoafdeling van *Bond zonder Naam* (Movado sen Nomo, zie: http://movado-sen-nomo.net). Daarnaast schrijf ik momenteel een nieuw leerboek Esperanto dat uitgaat van de elementen die we in de eerste plaats in het Nederlands terugvinden en verder ook in het Frans en Engels. Als je een taal leert, is het nuttig een beroep te doen op kennis die je eigenlijk al hebt, ook al was je je daar niet van bewust.

Vindt u dat een (basis)kennis Esperanto in de eindtermen van het Belgische/internationale onderwijs opgenomen zou moeten worden?

Dit zou een heel goed idee zijn. Ook al komt men niet tot het leren van de volledige taal, toch kan het dienen om het taalgevoel en taalinzicht te stimuleren. Ik ken heel wat volwassenen die het verschil tussen een bij-

woord en een bijvoeglijk naamwoord niet kennen, laat staan meer ingewikkelde werkwoordsvervoegingen.

Op zich is dit niet erg, veel mensen hebben dit ook niet nodig. Maar als men een vreemde taal wil leren, is het plots toch wel handig om dit te weten. Iemand met een basiskennis Esperanto, weet perfect wat een bijwoord is (eindigt op een -e) en een bijvoeglijk naamwoord (eindigt op een -a), en zelfs de meer ingewikkelde werkwoordsvervoegingen zullen dan klaar en duidelijk zijn. Ik heb dit zelf ervaren toen ik Spaans leerde: ik schreef het Esperanto-equivalent bij de verschillende werkwoordstijden en wist meteen wat ze betekenden, terwijl de andere cursisten daar veel meer moeite mee hadden.

Hoe komt Esperanto van pas in uw dagelijkse leven?

Ik heb vrienden in verschillende landen en ontmoet interessante mensen. In het buitenland kan ik dat land vaak door de ogen van de inwoners zien en niet louter als toerist. Voor mij dus geen standaardhotel met zwembad aan zee, want dat is overal nogal sterk op elkaar gelijkend, maar plaatselijke gewoontes, voeding, manier van leven, eten, denken, moeilijkheden, de taal enz. interesseren me veel meer.

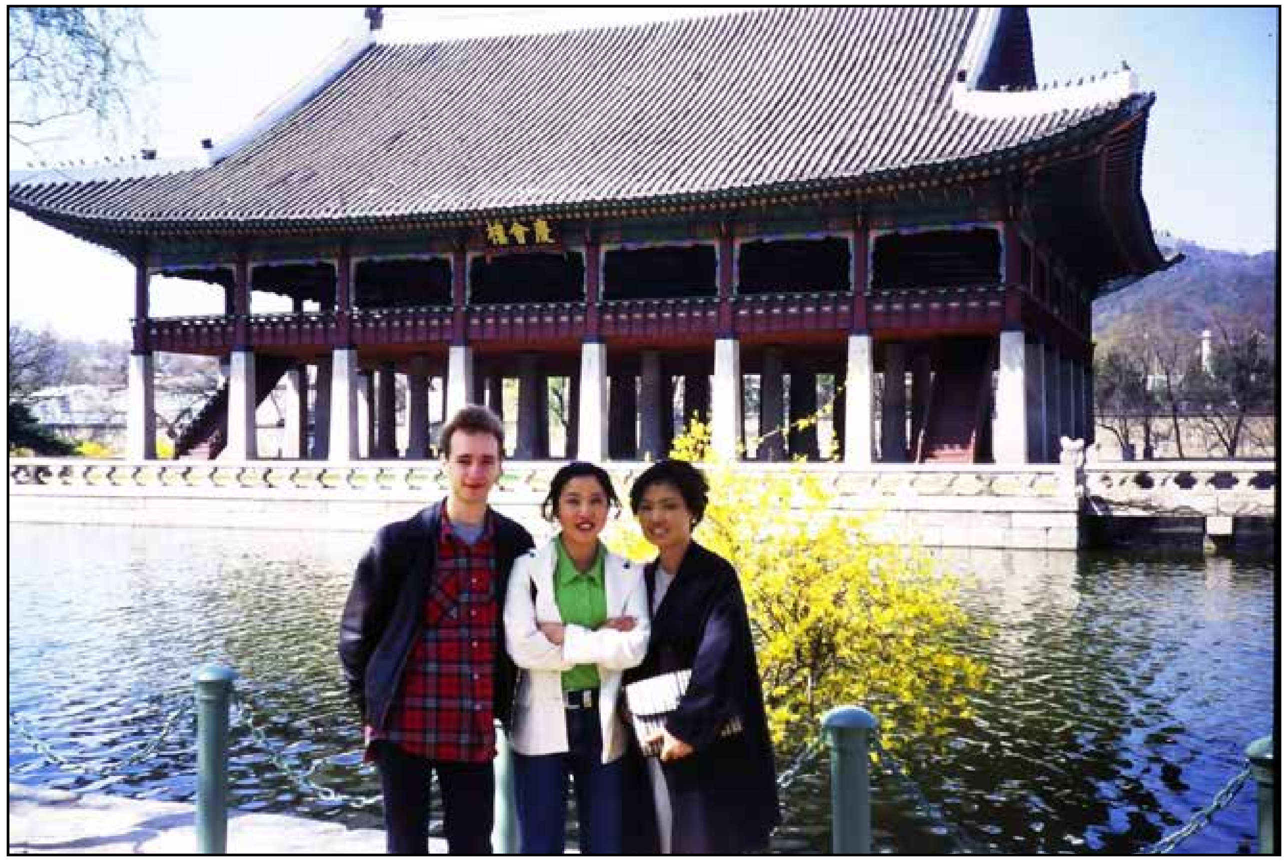
Er werd me verteld dat u met uw dochter Esperanto spreekt. Zou u me eventueel kunnen vertellen waarom u daarvoor koos? Wat zijn volgens u hier de voor- en nadelen van?

Ik spreek Esperanto met mijn dochter om verschillende redenen. Ten eerste gebruik ik Esperanto dagelijks in mijn communicatie, ten tweede ga ik vaak op reis naar Esperantobijeenkomsten. Daarnaast kan ik van mezelf zeggen dat ik de taal ook voldoende beheers om dit te doen, het is dus weldoordacht, en ten vierde is een tweetalige opvoeding altijd een verrijking voor het kind, welke talen dit ook zijn. Voordelen: tweetalige kinderen in het algemeen hebben een verhoogde hersencapaciteit en een beter inzicht in talen. (http://e-libera.weebly.com -> http://www.eldonejolibera.be).

Verder zie ik niet echt een nadeel, enkel een verrijking van de leefwereld en het taalbewustzijn van mijn dochtertje.

Hebt u al ooit slechte ervaringen gehad met esperantisten?

Geen ervaring die me sterk is bijgebleven. Maar Esperantomensen zijn ook maar mensen, er wordt al eens ruziegemaakt, maar over het algemeen zijn mensen die de tijd en de moeite genomen hebben om de taal vrijwillig te leren, meestal wel breeddenkend, behulpzaam en verrijkend.

SEMAJNO DE ESPERANTO - ESPERANTO-WEEK

Leeuwarden

26a de aŭg. - 2a de sept. 2018

26 aug. - 2 sept. 2018

Dum la tuta somero okazos la lingva festivalo Lân fan Taal (Lando de Lingvo) en la ĉefurbo de Frislando: Leeuwarden. Ĉiun semajnon oni atentas pri alia lingvo. Tuta semajno por kaj pri Esperanto! Dum tiu semajno vi povas senpage partopreni diversajn programerojn. Estos koncertoj de Kajto kaj Jonny M. Dum diversaj tagoj okazos Esperanto-kursoj. Estos prelegoj en la nederlanda lingvo kaj Esperanto. Eble estos gvidata promeno en Esperanto tra la urbo.

Venu ĉiuj. La MeM-pavilono estas kafejo kie homoj povas trinki kaj manĝi ion. Vi, parolanto de la lingvo Esperanto, havos la eblecon paroli kun aliaj vizitantoj. Certe estas diversaj Esperanto-libroj por montri. Parolu pri Pasporta Servo kaj pri Amikumu. Rakontu pri viaj vojaĝoj tra Esperantujo.
Ĉu vi deziras prezenti ion pri Esperanto, ŝatus paroli pri Esperanto al vizitantoj dum malfermaj horoj de la pavilono aŭ havas aliajn ideojn?

Iedereen is welkom tijdens de “Week van Esperanto” in het MeM Talenpaviljoen van Lân fan Taal in Leeuwarden. Je kunt tijdens deze week kennismaken met Esperanto, luisteren naar bekende Esperantomuziekgroepen zoals Kajto uit Friesland en de rapper Jonny M uit Duitsland. Interessante lezingen in het Nederlands en Esperanto. Elke woensdag is er een taalcafé, waar je kunt kennismaken met allerlei talen!

Iedereen is welkom. Esperanto-sprekers en (nog) niet-Esperanto-sprekers. Uitgebreide informatie over Lân fan Taal en het MeM Talenpaviljoen en over de weken waarin andere talen centraal staan is te vinden op de website. Wil je ook iets over Esperanto presenteren in het talenpaviljoen, wil je meehelpen vragen over Esperanto te beantwoorden aan de gasten die een kopje koffie komen drinken tijdens de openingstijden van het paviljoen in die week?

Informatie:

www.lanfantaal.frl www.esperanto-nederland.nl
https://facebook.com/events/892170614303244/

Kontaktadresoj:

andries.hovinga@esperanto-nederland.nl
Ineke info@esperanto-nederland.nl

ESPERANTA MAKLEREJO

La esperanta maklerejo estas reta perejo por informoj kaj kontaktoj inter esperantistoj, traserĉebla per preskaŭ 50 kapvortoj.

La retejo estis lanĉita la 31-an de majo 2009 de Frank Merla. La 23-an de majo 2014 la retejo estis transmetita al EMS kaj ricevis novan nomon.

La retejo maklerejo.de (antaŭe per.esocom.de) estas reta perejo por personaj kontaktoj kun aliaj Esperantoparolantoj kun specifaj interesoj aŭ projektoj, ĉio tio en Esperanto.

Esperantistoj kiuj serĉas aŭ ofertas interesojn, povas tie afiŝi informojn kun ligoj al internaj paĝetoj aŭ al eksteraj retejoj. La celo de tiu projekto estas konkrete kunigi interesojn de Esperantoparolantoj.

Estu kunfaremulo per instigoj el maklerejo.de

Trovu ĉi tie ofertojn de esperantistoj pri kunfarado. Se vi ne trovas kion vi serĉas, vi tamen povas **mendi senkostan anonceton por via afero.**

Elekto inter jenaj rubrikoj :

Amikojn(re)trovi, Artistemo, Bibliotekoj, Ĉiĉeronado, Daŭreblo, Eldonaĵoj, Esperanto-domoj, Esperanto en norda Germanio, Esperanto en DR Kongo, Esperantismo, Filmado, Filozofio, Fundamento, Instruado, Interreto, Ĵurnalismo, Kolektado, Komerco, Korespondado, KTP, Laboro, Lernado, Lernolibroj, Ligiloj, Lingvistiko, Literaturo, Ludoj, Muzeoj, Muziko, Novaĵoj, Plurlingvismo, Podkastoj, Politiko, Programado, Redaktado, Renkontiĝoj, Revuoj, Saneco, Signosistemoj, Simpozioj, Teatro, Tradukado, Turneoj, Varbado, Vojaĝado.

La maklerejo funkcias per reciprokaj akceptoj kaj kontribuoj por kunfari kaj la redakta laboro de Frank Merla kiu tamen ne transprenas respondecon por la enhavoj.
La enskribitoj estas dankemaj se vi komunikas amike kun ili. Bonvolu mendi senkostan anonceton por via afero per retletero al info@maklerejo.de

Maklerejo.de petas ankaŭ ke vi sendu mesaĝon kiam via anonceto estas ŝanĝenda aŭ viŝenda. Se vi evidente forgesis tion, la anonceto povas esti arbitre forigata.

Se vi abonas senkoste de.groups.yahoo.com/neo/groups/Esperanto-Maklerejo/conversations/messages vi ricevos atentigojn pri novaj anoncetoj en maklerejo.de. Jen ekzemplo de Humfrey Tonkin:

Kunlabori en Esperanto por UN : Ni serĉas homojn (de ĉiuj aĝoj kaj el ĉiuj landoj) kun sperto, lerto kaj entuziasmo por transpreni taskojn en tiu ĉi agado: www.esperantoporun.org/kiel-vi-povas-helpi

Estu subtenanto de maklerejo.de

La maklerejo bezonas aktivan personan subtenon de ĝiaj uzantoj. Rakontu al viaj konatoj pri ĝi. Espereble ili atingos la esperantistojn, kiujn vi ne sukcesis atingi.

*Se vi ie vidas projekton, en kiu iu bezonas/ofertas kunfaradon, tiam rekomendu la servojn de maklerejo. de (*info@maklerejo.de) al esperantistoj de kiuj vi scias ke ili povus havi intereson pri la anonco. Dankon!

Eblas konigi tion al viaj konatoj kunfaremaj kaj eventuale publike raporti pri viaj sukcesoj helpe de kunfaremuloj el maklerejo.de

Ligiloj
Google+
Esperantogrupo en google+
de.groups.yahoo.com/neo/groups/Esperanto-Maklerejo

G. E. MAURA (1901-1991), pseŭdonimo de Gaston Waringhien.
Franco, profesoro, vortaristo. Prezidanto de la Akademio 1963-1979.

Averto: Por ke nia komentado pri la poemo povu esti ankaŭ utila ekzercado por gelernantoj de la lingvo, ni abunde enŝovis lingvajn rimarkojn.

disiĝo	scheiding
1	
Mia kor'	*Mijn hart*
estas for,	*is weg,*
for de mi:	*weg van mij:*
ĝin perfortis	*dat overweldigde*
kaj forportis	*en droeg weg*
unu --- ŝi...	*ene --- zij...*

2	
Kion fari,	*Wat doen,*
se ne plori,	*anders dan wenen,*
dum mi estas dis' de l' kara?	*wijl'k gescheiden ben van de geliefde?*
Viv' angora,	*Beklemmend leven,*
viv' amara	*bitter leven*
ni povas nur memori !	*we kunnen het ons slechts herinneren.*

3	
Nur ektremo	*Alleen 'n rillinkje*
de ŝia buŝ',	*van haar mond*
nura ĝemo,	*alleen 'n zucht,*
fingrotuŝ' ---	*'n vingeraanraking*
ĉio estas por l'anim'	*alles is voor de ziel*
fea sorĉo,	*feërieke betovering*
kies dolĉo	*wier zachtheid*
brute sensaĝigas min.	*mij brutaal verdwaast.*

4	
Kaj mi vagas	*en ik zwerf*
nun kaj agas	*nu en handel*
simple kiel frenezul',	*eenvoudig als een krankzinnige,*
pro brildenta ŝia rido,	*om haar lach met schittertanden,*
pro la infaneca fido,	*om 't kinderlijk vertrouwen,*
pro la vigla ĝojavido,	*om de levendige gretigheid naar vreugde*
kiu de ŝi ŝprucis el okul'...	*die uit haar oog sproot.*

5	
Mia kor'	*mijn hart*
estas for,	*is weg*
for de mi:	*weg van mij*
ĝin perfortis	*dat overweldigde*
kaj forportis	*en droeg het weg*
unu --- ŝi...	*ene --- zij*

La titolo: disiĝo.
Jen ege simpla vorto, kiu tamen povas sugesti multege da aferoj.
Pri kio la leganto unue pensos?
Tre verŝajne pri familio aŭ pli precize pri... paro (duo). Tamen la vorto povas ankaŭ temi° pri amikoj, grupoj kaj eĉ landoj. *gaan over*
Tiu vorto estas do ege sugesta.
Notindas, ke la titolo ne havas majusklon. Kial?
Tiu manko de majusklo povus surprizi legantojn sed pro ia kialo°, la aŭtoro kutimis ne uzi majusklojn en la titoloj sed efektive° jes por la unua vorto de la poemo mem. *reden* *inderdaad*

Strofo 1. **Mia kor'**
estas for,
for de mi:
ĝin perfortis
kaj forportis
unu ---ŝi...

Kion tiu **'mia kor'** kompreneble sugestas ?
La amato.
Kion montras tiu nenecesa precizigo **'for de mi'**?
Tio substrekas kroman° fojon° la okazaĵon, ke tiu foriro forte kortuŝas° lin. Iĝas klare, ke ne temas ĉi tie pri ia ajn foriro. La disiĝo estas do duoble esprimita. *bijkomend; maal* *ontroert*
Jen pruvo, ke la afero estas sufiĉe grava.
Kiel impresas la unua strofo?
La leganto tuj° komprenas, ke temos pri ia tragika situacio. *onmiddellijk*
Ree al la **rimoj** de la frazo: kio pri tiuj speciale rimarkindas?
Konstatindas, ke eĉ° ene de° la frazoj rimoj kreiĝas. Jen nekutima versmetodo, kies sonvaloro° certe **atentigas** la leganton ! *zelfs; binnen in* *klankwaarde*
Kio bone esprimas la **sonvaloron** de la strofo?
Dank' al la **rimoj** (kor-for/fortis-portis) kaj la alterna **ripeto** de vokaloj (o-i), la poemo aperas vere muzike. La strofo akiras° kroman ĉarmon kaj aldone°, por la memoro, bonan subtenon°. *verkrijgt* *erbij* *ondersteuning*

Strofo 2 **Kion fari,**
se ne plori,
dum mi estas dis' de l' kara?
Viv' angora,
viv' amara
iu povas nur memori !

Kion fari, se ne...=?
Alivorte, nenio alia imageblas.
dis' de = dise de= ?
ne plu kune kun la kara, ni disiĝis°. *scheiden*
Kio estas **angoro?**
= ĝenerala missento (= malbona sento) kaj akcelo° de la spirado° *versnelling; ademhaling*
kaj pulso°. *polsslag*
Notindas, ke ofte oni tiam estas en stato de...
granda maltrankvilo aŭ timego°. *grote angst*
Kio povas esti la kaŭzo de tia **psika stato**?
Eble la manko de perspektivo pri la estonteco°.Tiuokaze jen senespera situacio. *toekomst*
Kia estas lia vivo pro tio?
Ne plu agrabla nek dolĉa, sed **amara**. Klare estas, ke ia vivo sen la karulino tute ne imageblas.
Rimarkoj pri la versoj de la strofo.
Jen denove orelfrapaj vort-kombinaĵoj kaj strikta silabo-nombro ! Notindas ankaŭ la bela ritmo de la frazoj. Dank' al tio la poemo disvolviĝas° kvazaŭ° kanto. *zich ontwikkelt; als het ware*
Tio certe **instigas**° la leganton relegi la versojn kun atentaj... oreloj ! *aanzetten*

Strofo 3 **Nur ektremo**
de ŝia buŝ'
nura ĝemo
fingrotuŝ' ---
ĉio estas por l'anim'
fea sorĉo,
kies dolĉo
brute sensaĝigas min.

Kio estas **ektremo**?
Komenciĝo de tremo, ofte io ege subtila kaj rapida.
Same notindas la bela (kaj lerninda) difino de '**tremi**' el PIV:
esti movata tien kaj reen° *heen en weer*
de sinsekvaj° malfortaj *opeenvolgende*
skuetoj°. *schokjes*
Oni povas **tremi** de...?
malvarmo, senpacienco, timego.
Kiam tia ektremo de ies buŝo povas okazi?
En multaj situacioj la buŝo **emas**° *geneigd is*
iel° reagi ! Tiel ĝi ofte povas *op een of andere manier*
perfidi° personajn sentojn. *verraden*
Utila konsilo°: oni sekve° ĉiam *raad, bijgevolg*
zorgeme° regu la reagojn de sia buŝo. *zorgzaam*
nura = ?
nur unu (kiel adjektivo)
Temas alivorte pri kiaj agoj°? *daad*
Pri ege subtilaj, tute **ne okulfrapaj**°! *opvallend*
NB: Aliaj vortoj por ndl. '*zucht*' estas: suspiro.
ĝemi = ?
esprimi doloran senton per plendaj, ne artikigitaj sonoj (PIV).
Jen saĝeco el la Hebrea Biblio: Kiam regas° *heerst*
malvirtulo°, la popolo ĝemas. *ondeugdzame*
Kial ĝi farus tion?
Tiakaze la popolo timas, ke okazos **maljustaĵoj**°. *onrechtvaardigheden*
Kun kia voĉo iuj malsanuloj emas paroli?
Kun **ĝema** voĉo.
Kiel povas **efiki** ies° ĝemado sur *iemands*
aliulojn°? *anderen*
Ĝi povas unue ege° **trafi**° *zeer; treffen*
la ĉeestantojn kaj ilin maltrankviligi, sed fin-fine, ĝi riskas ilin... lacigi°. *vermoeien*
fingrotuŝi = ?
almeti fingron al io aŭ iu, do ofte dolĉa kontakto.
Parenteze°, ĉu eblus al iu legant(in)o *tussen haakjes*
rememori ian **fingrotuŝon** ege kortuŝan?
Tio tre verŝajne bone imageblas° ! *is voorstelbaar*
Kian scenon oni aliflanke° ne facile *anderzijds*
forgesas?
Kompreneble ian scenon forte... (kor)tuŝan!
Ekzemple?
Eble la ĝentileco° *beleefdheid*
malpermesas° priparoli detalojn°! *verbiedt; details*
Kial '**fingrotuŝ**' sen la finaĵo 'o'?
Por respekti la ritmon de tiu strofo. Samtempe tamen, la **manko de la finaĵo** povas aldone substreki° la malpezecon° *onderlijnen; lichtheid*
de la ago.
Kion tiuj detaloj montras **pri la aŭtoro** mem?
Sian precizan observadon ! Li estas ege atenta pri ĉiaj detaloj ! Li bone kapablas priskribi lian amantinon, kiu malaperis. Jen certe ekster-ordinara admirado !
Kiam neniu **animo** estas surstrate videbla?
Animo estas ne sensperceptebla forto, rigardata kiel la esenco kaj la eksplikо de la vivo de ĉiu ekzistaĵo (PIV).
fea sorĉo = ?
sorĉo de fe(in)o°. *fee*
fea = de feo
Kia persono estas do tiu fama 'ŝi' kun tia sorĉo?
Certe ia paradiza virino, ia belulino.
Kiel ia belulino povas ĉiujn **sorĉi** dum iu festo?
Laŭdire simple per sia ĉarma rideto° ! *glimlach*
Tia ulino eĉ ne bezonas paroli por...
ensorĉi ĉies korojn!
Iu alia povas ĉarmi nin per sia **voĉo** dolĉe....

ensorĉanta.
Kion pensi pri tia virino?
Ŝi certe estas ulino eksterordinare... sorĉa !
Ĉiu imagu kun **delico**°, kio tio povus *delicaat genot*
esti por ŝi tute persone !
NB: Ni tamen bone atentu, ke ne ia **sorĉa**
aperado° influu nian propran *verschijning*
perceptadon°! *waarneming*
Notindas la forta kontrasto inter la du vortoj 'dolĉo' kaj 'brute' !
sensaĝigas = ?
Kiu igas iun sensaĝa, do fakte malsaĝa.

Strofo 4 **Kaj mi vagas**
nun kaj agas
simple kiel frenezul',
pro brildenta ŝia rido,
pro la infaneca fido,
pro la vigla ĝojavido,
kiu de ŝi ŝprucis el okul'...

vagi =?
iri de unu loko al alia sen difinita **celo**°. *doel*
Kial **vaganto** ne plu trovas en sia vivo ian **celon**?
Povas esti multaj kialoj° por tio ! *reden*
Kion signifas tio, ke la aŭtoro nun **vagas**?
Li ne plu havas ian° **celon**. Liaj pensoj *een of ander*
daŭre koncentriĝas al unu sola ulino kaj pro tio nenio alia povas lin interesi.
En kia situacio oni tamen **emas** vagi? (notendas: 'emas' kaj ne 'amas' !)?
Malfacile respondi! Tio certe dependas° *afhangen*
de ĉiu aparte !
Kio sur la ĉielo povas vagi?
La nuboj°. *wolk*
Kia homo fakte estas **vagabondo**?
Jen iu, kiu havas **nek** konstantan loĝejon,
nek konstantajn **vivrimedojn**°, *bestaansmiddelen*
nek eĉ ian viv**celon** kaj kiu vagadas
almozpetante°. *bedelend*
Kiam oni riskas agi kiel **frenezulo**?
Kiam oni perdas tutan regadon pri si mem.
Kia estas **freneziga** situacio?
Tia, ke oni tute perdas la
sinregadon°. Alivorte, tia, ke oni *zelfbeheersing*
agas sensence°, malsaĝe°. *onzinnig; onwijs*
Oni povas esti aŭ igi iun freneza pro ...
ĵaluzo; ĝojo, (senespera) **amo...**
Ĉu vi, kara leganto, iam estis en **freneziga** situacio?
Jen eble ne tre ĝentila° demando! (Ni *beleefd*
prefere° evitu° la respondon.) *liever; ontwijken*

Strofo 5
= Ripeto de la unua strofo. Kion sugestas tio?
Kvazaŭ tio estus refreno de ia kanto. Tio certe substrekas la muzikan kvaliton de la poemo.
Kaj ambaŭ frazoj finiĝas per la orelfrapa '***for de mi/unu ŝi'***, kiu rolas kiel vera **sintezo** de la tuta aventuro.

Konklude
Oni povas diri, ke temas ĉi tie pri kia poemo?
Pri ŝajne simpla poemeto kiu tamen, post legado kun atentaj oreloj, impresas duoble dank' al sia kantanta ritmo. Oni povas diri, ke ĝi restas en la memoro kiel kortuŝa melodio.

Amuza fin-ekzerco: flue retraduki ĉiujn nederlandajn tradukaĵojn kaj uzi ilin en frazo !

Zamenhof pri iuj uzitaj vortoj
ĜEMO (strofo 3)
1) **Profunda la ĝemo, se ne estas emo**.
Men slaakt een diepe zucht, als men iets doet tegen heug en meug.
(Espereble la legantoj ne esprimos profundan ĝemon dum la legado de Zamenhofaĵoj!)
2) **Najbaro ne ĝemas, kiam boto nin premas.**
Lett.: De buren zuchten niet, wanneer iets ons stoort.
Alivorte?
Najbaro ĝenerale estas indiferenta pri … niaj propraj problemoj.

ANIMO (strofo 3)
1) **Lia animo forkuris en la pinton de la piedo.**
Lett.: Zijn ziel liep weg in de punt van de voet.
De moed zinkt hem in de schoenen.
Do?
Li preskaŭ svenis° de timo°. *flauw vallen; vrees*
Jen konsterna° reago de ies animo! *verbijsterend*
2) **Ili vivas per unu animo en du korpoj.**
Lett.: Ze leven met één ziel in twee lichamen.
Het zijn twee handen op één buik.
Pri kiuj tio dirindas?
Pri ege intimaj personoj.

SAĜO (strofo 3)
Z. estis ege inspirita pri tiu vorto. En lia **'Proverbaro esperanta'** troviĝas multege da ekzemploj kun **la radiko 'saĝ'**. Interalie:
1) **Ĉiu iras, kiel saĝ' al li diras**.
Lett.: Iedereen gaat, zoals de wijsheid hem zegt.
Ĉu jen konvinka° aŭ prefere *overtuigend*
pridubinda° opinio? *te betwijfelen*
Nur akceptebla se oni supozas, ke ĉiu... aŭdas la voĉon de la... saĝeco.
Eble ne akceptebla tamen por tiuj, kiuj tute ne

volas aŭdi iajn° bonajn konsilojn. *een of ander soort*
Pri kia homo dirindas la supra frazo de Z.?
Eble pri iu, kies konduto iom surprizas?
NB. Ĉu Z. eble volas diri, ke ĉiu posedas propran saĝon?
Tio certe estus ege flata opinio pri ni.

Malsaĝuloj certe ne mankas:

2) **Malsaĝuloj kreskas mem, sen plugo kaj sem'.**
Lett.: Dwazen groeien vanzelf, zonder ploegen noch zaaien.

Jen poezia esprimo por pesimisma ideo.

3) **En ĉiu aĝo devas kreski la saĝo.**
Lett.: Met de jaren moet de wijsheid groter worden.

Ĉu jen utopia deziro? Ĉiukaze la vivsperto kreskas laŭ la forpaso de la jaroj. Kaj el tiu sperto ni povas akiri vivosaĝon.

4) **Lernu juna, por esti saĝa maljuna.**
Lett.: Leer jong zijnde, om oud wijs te zijn.

Ĉu oni vere saĝiĝas lernante?

Z. ŝajnas dubi pri tio, ke ĉiuj maljunuloj estus saĝaj:

5) **Forveturis malsaĝa, revenis ...nur pli aĝa.**
Lett.: Hij reed onwijs weg, en kwam alleen maar ouder terug.

Dirindas pri kia iu? Ĉu optimista konstato?

Per miso kaj biso° oni lernas. Kaj *met vallen en opstaan* eble ni lernas plej multe el niaj eraroj?

6) **Post domaĝo venas saĝo.**
Lett.: Na een letsel komt wijsheid.
Door schade en schande wordt men wijs.

Espereble !

7) **Vergo doloras, sed saĝon... ellaboras.**
Lett.: De roede doet pijn, maar er komt wijsheid uit voort.

Eble tio ne veras ĉiam sed certe jen optimista ideo.

Kompreneble, aĝo ne estas garantio por saĝeco, tion ankaŭ Z certe sciis.

8) **Griza barbo saĝon ne atestas.**
Lett.: Een grijze baard getuigt niet van wijsheid.

Oldaj barbuloj certe kontraŭdiros tion !

9) **Ne ĉiam per aĝo mezuriĝas la saĝo.**
Lett.: Niet altijd met de ouderdom wordt de wijsheid 'gemeten'.

Jen pozitiva opinio por... junuloj!

10) **Saĝo barbon... ne atendas.**
Lett.: Wijsheid wacht niet op de baard.

Sama ideo: oni/iu povas esti saĝa eĉ dum sia... juneco.

Sed ĉu saĝeco estas vere dezirinda?

11) **Ofte saĝulo vivas malriĉe kaj malsaĝulo feliĉe.**
Lett.: Dikwijls leeft de wijze arm en de dwaze gelukkig.

Ke saĝeco ne estas garantio por feliĉa vivo esprimiĝas ankaŭ en la sekva deklaro:

12) **Pli helpas guto de feliĉo, ol... barelo de saĝo.**
Lett. Een druppel geluk helpt meer dan een vat wijsheid.

Jen certe bela guto de... realismo !
Kiel efikas tiu esprimo 'barelo de saĝo'? Iom ridindige !

Finfine Z. preferas esti saĝulo:

13) **Plej danĝera malsano estas... manko de saĝo.**
Lett.: De gevaarlijkste ziekte is een gebrek aan wijsheid.

14) **Pro kapo malsaĝa suferas la kruroj.**
Lett.: Door een dwaas hoofd lijden de benen.
Wat het hoofd vergeet, moeten de benen goedmaken.

Ĉar tia ulo moviĝas kiel kokino° sen kapo°. *kip, kop*

15) **Por saĝulo sufiĉas... aludo.**
Lett.: Voor een wijze volstaat een zinspeling.
Een goede verstaander heeft aan een half woord genoeg.

Ĉu certas, ke ĉiuj tiaj ĉiam bone komprenas?

16) **Pli bona estas saĝa malamiko, ol... malsaĝa amiko.**
Lett.: Een wijze vijand is beter dan een dwaze vriend.

17) **Malsaĝulo ĉie sian nomon... skribas.**
Lett.: Een dwaas schrijft zijn naam overal.
Dwazen en gekken schrijven hun naam op muren en hekken.

Alivorte?
Li forte deziras, ke ĉiuj konatiĝu kun liaj pensoj kaj intencoj, li volas enmiksiĝi° *zich bemoeien met* en ĉion. Aŭ ĉu multaj konas lin pro lia malsaĝeco?

18) **Saĝa scias, kion li diras, malsaĝa diras,... kion li ne scias.**
Lett.: De wijze weet wat hij zegt, de dwaze zegt wat hij niet weet.

Ĉu saĝo implikas imagi, kion oni ne scias?

19) **Se mi scius, kion mi ne scias, ĉiuj saĝuloj min envius.**
Lett.: Als ik zou weten wat ik niet weet, dan zouden alle wijzen me benijden.

Ĉiumaniere modesteco ĉiam konvenas°. *is gepast*:

20) **Saĝulo scias ion, sed neniu scias ĉion.**
Lett.: Een wijze weet iets, maar niemand weet alles.

NB. Zamenhof ŝatis esprimi siajn ideojn en **rimoj**.
Certe ĉar tia rimado facile **subtenas**° *steunen* la memoron. Jen eble por ni **aldona**° *toegevoegde* **instigo**° *aansporing* por lerni la vortojn.

<u>Tradukekzercoj</u>.

ANTAŬA.

1) Meti/ŝovi plumon sur ies ĉapelon. Fari al iu komplimenton. 2) Multaj plumetoj faras liton. Multaj malgrandaj faras grandan. 3) Esti en sekura haveno, alivorte ne esti en danĝero. 4) Neniu/nenia fumo sen fajro. Nenio okazas sen kaŭzo. 5) Kiam li aŭdis la novaĵon, li estis ege surprizita.

NOVA.

1) De mens is geneigd tot zondigen, maar ik ben niet geneigd dat te geloven. 2) Ik ben geboren uit zonnegloren en een zucht van de ziedende zee (Perk). 3) Hier helpt geen kermen en schreien, er moet gehandeld worden. 4) Sommige ouders laten hun kinderen maar op straat zwerven. (E. Van Damme)

DIOLCH*
BRITA KAJ TUTKELTA KONGRESO
APRIL 2018

De zon geeft een warme gloed aan Aberystwyth, op de ansichtkaart die voor me ligt. Ik kende de stad van “Hinterland”, een populaire politieserie die in Welsh en Engels wordt uitgezonden, ook bij ons.

De rode draak was alomtegenwoordig in Wales, waar ik deelnam aan het Brits en Keltisch Esperantocongres. Op ons naamkaartje, in het straatbeeld, op allerlei gebruiksvoorwerpen: een fiere rode draak, met vleugels, het symbool voor Wales. Na deze vijfdaagse weet ik veel over Wales, en heb ik de smaak te pakken gekregen, ik ga er zeker nog eens terug.

Aberystwyth is een typisch Engels kustplaatsje, heel mooi gelegen aan een baai. Rustig, sfeervol, met gokkende Engelsen op een pier, met oude gebouwen, pubs en veel meeuwen. Ik kende de plaats dus van “Hinterland”. Als ik buitenkwam uit mijn guesthouse, Bodalwyn Guest House – een aanrader voor wie een goede overnachtingsplek zoekt –, zag ik het gebouw dat als politiekantoor fungeert in de reeks. In alle afleveringen is het weer grijs en somber – ze hebben opgenomen in de winter, zei mijn gastvrouw – en viel er heel wat regen. Nu was er zon en zag de baai en de plaats er heel mooi uit, zeker vanaf de twee heuvels aan elk einde van de baai.

De introductielessen Welsh, gegeven door Harry, een trotse Welshe esperantist, waren een uitdaging. Welsh is een heel interessante taal, zoals ik al had ervaren in de enkele lessen die ik in Duolingo had gevolgd. Een professor uit Canada, geboren in Wales, vertelde ons de geschiedenis van het Welsh en lichtte de huidige taalpolitiek toe. Een dame van een organisatie ter promotie van het Welsh deed uit de doeken hoe men de doelstelling *Een miljoen Welshsprekers* wil halen tegen 2050, nog een hele uitdaging, maar ze zijn goed op weg. Een reisboekenschrijver vertelde over zijn tochten in Wales en gaf enkele hoogtepunten; ja, ik ben gegrepen door de streek en ga zeker nog eens terug naar Wales. We hoorden Bois y Fro, een Welshe mannenzanggroep, bekend in Wales en erg goed. Wales is bekend voor zijn mannenkoren, ook Bill Chapman, de hoofdorganisator van het Brita kaj Tutkelta Kongreso, is actief als koorlid.

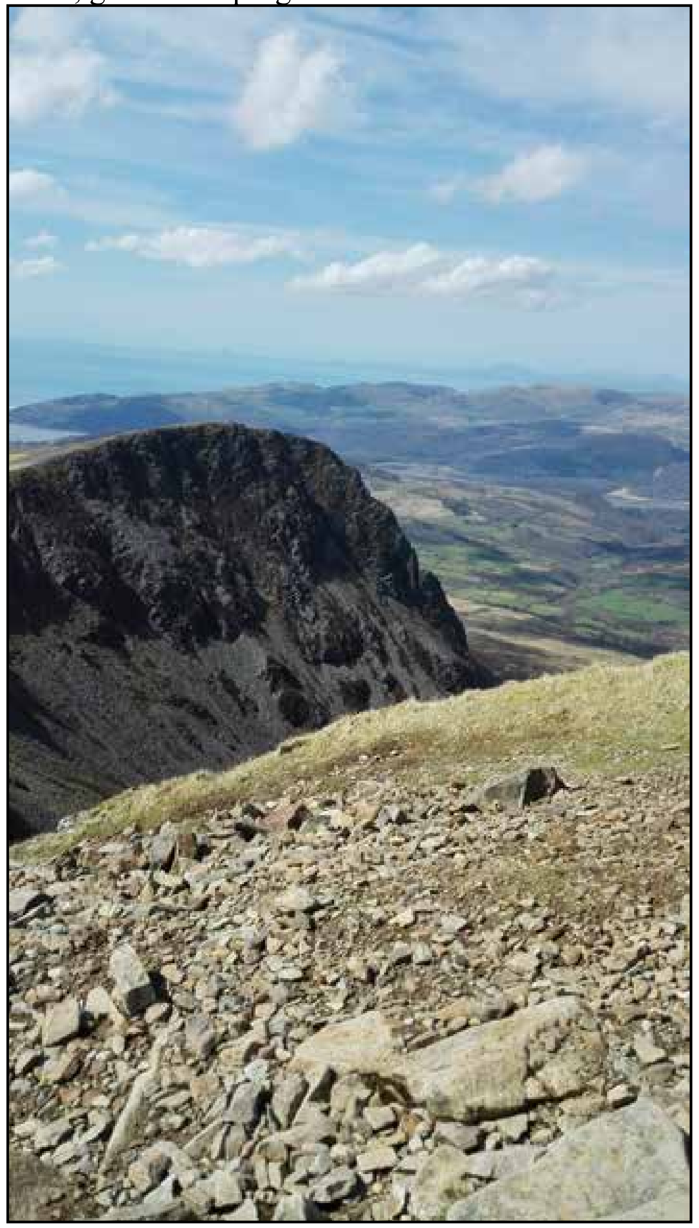
Verschillende onderdelen werden in het Welsh gebracht en vertaald. Voor Bill Chapman zorgde het soms voor verwarring tot ieders amusement, hij gebruikte doorlopend drie talen. De focus op Wales en Welsh was een grote meerwaarde.

Op de dag van de jaarvergadering van de Britse Esperantovereniging maakten wij, niet-Britten en nietleden, een mooie tocht de Constitution Hill op met een oude tandradbaan. Het uitzicht was magnifiek, over de baai, over de Ierse Zee, over het binnenland. In de cafetaria dronken we thee met scones. Van het gezelschap bleken er verschillenden Nederlands te kunnen spreken, in verschillende gradaties van beheersing, een verrassing, zeker bij de ouderen. Tja, in Esperantomiddens zijn er heel wat taalliefhebbers en globetrotters.
Er waren Keltischtalige deelnemers uit Schotland en Bretagne. Dat maakte een vergelijking met het Welsh interessant. Er zijn heel wat minder Bretoenssprekenden en er is weinig gestructureerde actie om het aantal hoger te krijgen, onze Keltischsprekenden keken met veel belangstelling naar de Welshsprekenden.

Aan deze week nam een mooi gemengd publiek van Britten en Kelten plus mensen uit verschillende landen deel. Er waren geanimeerde gesprekken met allerlei Britten, onder andere in een typische pub aan de overkant terwijl er een pubquiz bezig was. Françoise haalde haar viool boven, dat bracht nog meer animo.

Dee gaf een demonstratie van Amikumu, de online contact-app waar Esperanto een van de mogelijkheden is. Ed sprak over de Picten, Chris deed een workshop over het wederkerend voornaamwoord si(n), Paul vergeleek de situatie van het Cornish met het Welsh, Jean-Claude gaf een eigen impressie van zijn verblijf in Korea... en zo ging het maar door. Een mooi, gevarieerd programma.

We maakten samen een uitstap met een stoomtrein door de Rheidolvallei, wonderschoon, zoals je je Engeland voorstelt na al die televisiereeksen. Het doel was de Duivelsbrug, een crime scene in een van de beste afleveringen van "Hinterland". In feite gaat het om drie bruggen die in de loop van de tijd boven elkaar gebouwd zijn. Je kon een mooie wandeling maken door de vallei, en natuurlijk thee met scones nuttigen in de tearoom of in het hotel dat in de bewuste aflevering van "Hinterland" een centrum van misdaad was, en in werkelijkheid een heel rustige, onschuldige plek is.

Volgend jaar is het Brits en Keltische Esperantocongres waarschijnlijk in Dover. Makkelijk te bereiken, en een mooie streek, een aanrader, ik ga alvast!

* Dank u. in het Welsh

Desiree Derksen

UEA

La dek devoj de la Esperantisto

1. Bone sciu la lingvon, traktu ĝin kun respekto, kaj lasu la versfaradon al poetoj.

2. Esperanton uzu parolante, studu legante kaj ne fuŝu skribante.

3. La plibonigistoj diskutu; vi Fundamenton sekvu kaj fidela restu.

4. Propagandu ĉiam, ne ĉie; klarigu, ne prediku; rakontu faktojn, ne esperojn.

5. Kion vi povis lerni nur en unu semajno, ne instruu en unu horo; el malgravajoj ne faru regulon, kaj el la regulo ne faru malgravaĵon.

6. Verkante en Esperanto, ne kredu interesa, kion nacilingve neniu legus; ne imagu, ke preseraroj plibeligas libron, ne malesperu, se mankas aĉetantoj.

7. Al grupo aliĝu; la kunvenon vizitu; Esperanton parolu.

8. Atentu, ke internacia lingvo vivos nur per uzado; memoru, ke tial internacia organizaĵo estas necesa, senlace varbu por U E A.

9. Legu gazeton, por ke vi konu novajn faktojn; abonu, por ke ĝi povu ekzisti; kunlaboru, por ke ĝi estu interesa.

10. Por Esperanto kiel movado agu; por ĝi kiel realaĵo pagu, kaj kiel altan idealon konservu ĝin en via koro.

DE KOGEL IS DOOR DE KERK EN…

DE LANGE BEELDEKENSSTRAAT 169 INGEHULDIGD

Zaterdag 16 juni werd het nieuwe Esperantohuis in de Lange Beeldekensstraat – eindelijk – ingehuldigd met een groots openingsfeest.
Het feest had deels plaats in het nieuwe Esperantohuis, deels in *De National*, een grote zaal op nauwelijks 50 m van Lange Beeldekensstraat 169. De National was ooit een bekende bioscoop, een stuk Antwerps erfgoed. Enkele jaren geleden werd ze herontdekt en van de sloop gered door een plaatselijk comité. Deze zaal was de ideale locatie voor de toespraken, het concert van Kajto Kvarope en diverse informatiestanden van Esperanto-organisaties (La Verdaj Skoltoj, boekenstand van de VEB en Eldonejo Libera, EVA, Indonesië) en bevriende kunstenaars (Richard Wagner en Rob Ebenau). Voor de gelegenheid werd de zaal getooid met o.a. affiches uit de collectie van het Kortrijkse Cesar Van Biervlietfonds. Aan de andere kant van de straat konden de aanwezigen het nieuwe Esperantohuis ontdekken. Niet-Esperantosprekers konden op geregelde tijdstippen kennismaken met Esperanto tijdens diverse infosessies.

De organisatoren van het feest wilden dat het een feest zou worden voor de hele wijk, met aanwezigheid en medewerking van mensen en organisaties van de hele buurt. Daarom ook werden – naar de normen van een 'arme' Esperanto-organisatie – grote aantallen affiches en folders verspreid in de omgeving. De organisatoren nodigden ook lokale en andere verenigingen, van Antwerpse en andere origine, uit, om het gebeuren te bezoeken en zichzelf voor te stellen. Bij aankomst kregen de bezoekers een professioneel gemaakte programmabrochure met publiciteit van diverse lokale handelaars die positief hadden gereageerd op de vraag om te sponsoren. Er waren kinderspeeltuigen en een quiz met prijzen voor de iets oudere kinderen. Het devies was 'Esperanto feest, iedereen welkom!'.

Na een inleiding door Ivo Vercammen, voorzitter van de Vlaamse Esperantobond (VEB), verwelkomde Rakoen Maertens de aanwezigen in naam van de VEB met een enthousiasmerende toespraak. De naam Maertens doet wellicht een belletje rinkelen. Rakoen is inderdaad de kleinzoon van Gregoire Maertens, de enige Belgische voorzitter van de UEA, die ook – ondanks zijn hoge leeftijd – present tekende. Daarna was het de beurt aan mevrouw. Lieve Stallaert, schepen van district Antwerpen, die het bijzonder op prijs stelde dat de Esperantobeweging met dit initiatief een bijdrage levert aan het buurtleven. Opmerkenswaardig is dat haar grootvader naar verluidt een hevige voorstander van Esperanto was. Twee jonge Spaanse muzikanten, die in Antwerpen studeerden, verzorgden een muzikaal intermezzo met klassieke muziek.
UEA werd vertegenwoordigd door Aleks Kadar, algemeen secretaris van de UEA, die ook een geschreven boodschap van voorzitter Mark Fettes voorlas.
In naam van TEJO, de Esperanto-jongerenorganisatie, kwam de voorzitter, Ĝojo, mevrouw. Tran Huong aan het woord.
Ella Strug, voorzitster van La Verda Stelo, besloot de toespraken namens de Antwerpse club.
Nicky Janssen, secretaris van de VEB, praatte de ceremonie aan elkaar.
De onthulling van een buste van Dr. Zamenhof, geschonken door de kunstenaar Rob Ebenau, vormde het sluitstuk van het officiële gedeelte.
Daarna begaf het 150-koppige publiek zich, op de tonen van een Kajto-fluitiste, naar buiten voor de onthulling van de nieuwe naam van het Esperantohuis. Pjotr De Mulder luisterde de receptie op met muziek van diverse snaarinstrumenten.
's Namiddags was het de beurt aan Kajto, die er met hun gekende enthousiasme en spelplezier de sfeer in

brachten. Tijdens de pauze was het de beurt aan de 'virtuele' gasten. Op een Esperantofeest mag een internationaal tintje niet ontbreken. Diverse buitenlandse esperantisten hadden een video met gelukwensen bezorgd die nu op het grote podiumscherm werd vertoond: van Indonesië tot Brazilië.

Kortom, het feest was een succes ondanks de te korte voorbereidingstijd. De aanwezigen, voornamelijk esperantisten, waren vrij tevreden. In Gazet van Antwerpen verscheen een paginagroot artikel en daarna een verslag. De fysieke aanwezigheid van buurtbewoners was minder dan gehoopt, maar Esperanto heeft zich in elk geval laten zien. En de reacties van buurtbewoners tijdens de 'reclamecampagne' en de zoektocht naar sponsors waren positief: zij apprecieerden de inspanningen van de Esperantobeweging om banden te smeden met de buurt. Een hoopvolle start van een nieuw 'tijdperk' in de Vlaamse Esperantogeschiedenis.

Piet Glorieux

Overige foto's, filmpjes en zo van het openingsfeest zijn te vinden op www.tinyurl.com/malfermafesto

24 STAD EN RAND

ANTWERPEN

Vlaamse Esperantobond opent nieuw hoofdkwartier om bekendste kunsttaal ter wereld te promoten

"La Seefhoek? La ideala loko por la nova Esperanto Domo"*

*"De Seefhoek? De ideale locatie voor het nieuwe Esperantohuis"

"Esperanto leer je heel snel en voor je het weet, begin je zelfs in de taal te denken."

"Het is een soort vereenvoudigd Latijn zonder lastige naamvallen en grammatica."

ESPERANTO voor beginners

Oostende
Huldiging van Marc Cuffez en een pluim voor Anne

Marc Cuffez is al enkele decennia actief binnen het Oostendse verenigingsleven, een engagement dat tot in Brussel weerklank krijgt. Hij kreeg onlangs een medaille van de Vlaamse minister van Cultuur Sven Gatz. Wereldburger Marc is al bijna 28 jaar bestuurslid van de Esperantovereniging *La Konko*. Hij bekleedde er eerder 10 jaar de functie van voorzitter en is er nu opnieuw secretaris. De overhandiging van het eremetaal vond plaats na afloop van een etentje met *La Konko* in het restaurant van de luchthaven, waarbij de minister zelf wel niet aanwezig kon zijn..
Tijdens hetzelfde etentje mocht voorzitster Anne Brabant letterlijk en figuurlijk een mooie pluim ontvangen voor de talenten die zij gebruikte tijdens haar eerste lessen 2017/2018 voor beginnelingen.
Enkele dagen eerder kreeg Marc Cuffez het zilveren ereteken van de elite van de arbeid in de sectie politie- en veiligheidsdiensten. Dit gebeurde op maandag 25 juni bij het begin van de gemeenteraad. Marc Cuffez werkt bij de lokale politie Oostende

Kortrijk
Een dagje Ename

Een groep van een vijftiental personen was op de afspraak aan het lommerrijke Enameplein voor een dagje in en om Ename. Het gezelschap omvatte zelfs een niet-Esperantospreker wiens interesse was gewekt door een 'Uit in Vlaanderen'-aankondiging van de activiteit. Het was de eerste keer dat ik het evenement op die site publiceerde, en meteen raak, voor herhaling vatbaar dus.
Gids Philippe Reynaert leidde de groep naar het Bos t'Ename, waar we, behalve met vele planten en dieren, kennismaakten met konijnenbergen en hoedenmakers. We leerden dat het monniken van de nabijgelegen abdij waren die in de Middeleeuwen konijnen opnieuw invoerden uit Zuid-Europa. In onze contreien waren ze al verdwenen sinds de laatste ijstijd. Een afgesloten berg zand moest de konijnen, een belangrijke voedselbron, weer leren graven. Het nabijgelegen 'Hoedemakersveld' houdt er verband mee, want wat anders dan konijnenbont leverde de grondstof voor hoeden.

's Namiddags, na het verorberen van onze picknick in een volks café, maakten we letterlijk en figuurlijk kennis met een andere kant van Ename. Wist je dat Ename in de tiende eeuw gedurende korte tijd even belangrijk was als Antwerpen en Valenciennes? Deze drie plaatsen waren toen nl. versterkte grensplaatsen op de rechteroever van de Schelde, die de grens vormde tussen het toenmalige Frankrijk en het Ottoonse Rijk. In het charmante kerkje zijn nog sporen te vinden van de herkroning van een van de Ottoonse keizers. De graaf van Vlaanderen, rivaal van op de linkeroever, smoorde echter de ontwikkeling van Ename in de kiem toen hij het gebied rond Ename veroverde. De versterkingen werden geslecht en de graaf liet op dezelfde plaats een abdij optrekken, al was het maar om enige 'drempelvrees' te creëren ten aanzien van kandidaat-heroveraars. Nadat Ename zijn strategische positie had verloren, sprong Oudenaarde 'in het gat' en kwam er een einde aan de bloei van Ename. De abdij bleef bestaan tot het einde van de achttiende eeuw. De fundamenten zijn nog goed bewaard en je kan nog perfect de indeling van een middeleeuwse abdij herkennen. Computerschermen tonen een reconstructie van hoe de abdij er moet uitgezien hebben uitgezien. Het geheel is een aanrader voor wie geïnteresseerd is in geschiedenis.

Wij besloten de dag op het binnenplein van een gezellig café aan het Enameplein.

Piet Glorieux

CLUBPROGRAMMA'S

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto plaatsvinden. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan De cursusinfo vind je vooraan in dit nummer.

ANTWERPEN – La Verda Stelo, Esperanto Antwerpen vzw (esperanto-antwerpen.weebly.com/)
Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Lange Beeldekensstraat 169, 2060 Antwerpen, telkens op vrijdagavond om 20.00 uur.
Ook in juli en augustus is er elke vrijdagavond om 20 uur een programma. Het wordt week per week vastgelegd om te kunnen inspelen op toevallige bezoekers. Actuele informatie op http://esperanto-antwerpen.weebly.com/.
Reeds vastgelegd:
Vrijdag 24 augustus: Verhalen over verscheidene Esperantobijeenkomsten. (rakontoj pri diversaj esperanto-renkontiĝoj).
Zondag 26 augustus: Kultuurmarkt Vlaanderen. (Por kunlabori kontaktu Eddy Van Den Bosch eddyvdbosch@belgacom.net
Vrijdag 31 augustus: Raporten over het wereldcongres (UK) en het Internationaal jeugdcongres (IJK)

In geval er wijzigingen zouden zijn in het programma, gelieve na te kijken op de website esperanto-antwerpen.weebly.com/aktuale.html
Elke week wordt een nieuwsbrief rondgestuurd met vermelding van het programma en meer nieuws. Wens je deze berichten ook te ontvangen, zend uw aanvraag naar ivo.durwael@telenet.be.

BRUGGE- Paco kaj Justeco (http://www.esperanto.be/brugge)
Info bij Heidi Goes. heidi.goes@gmail.com

BRUSELO- Esperantista Brusela Grupo vzw (www.esperantobruselo.org)
Bijeenkomsten in Cultuurcentrum De Pianofabriek (Fortstraat 35, 1060 Sint-Gillis), lokaal Casablanca 2, om de andere woensdag van 18.30 uur tot 20.30 uur.
De groep organiseert ook cursussen voor beginners en gevorderden. Info over cursussen en bijeenkomsten bij Françoise Pellegrin,
fransuaz@esperantobruselo.org, *tel. 02 / 358 27 28*
Maandag 9 juli van 19.00 uur tot 22.00 uur: Gezellige eet- en babbelgelegenheid met "La Babilemaj Spagetoj".
*Maandag 13 augustus v*an 19.00 uur tot 22.00 uur: Gezellige eet- en babbelgelegenheid met "La Babilemaj Spagetoj". Inlichtingen bij Nicolas de Buyl, nikolao@esperantobruselo.org
De laatst aangepaste versie van de programma's is te vinden op www.esperantobruselo.org " Kalendaro."

Kunvenoj en Kulturcentro De Pianofabriek (Fortstraat 35, 1060 Sint Gillis), salono Casablanca 2,
La grupo organizas kursojn por komencantoj kaj progresantoj. Informoj pri kursoj kaj kunvenoj ĉe Françoise Pellegrin,
fransuaz@esperantobruselo.org, tel. 02 / 358 27 28
Lundon la 9an de julio de 19h00 ĝis 22h00 : Agrabla manĝ- kaj babilebleco kun la "Babilemaj Spagetoj".
Lundon la 13an de aŭgusto de 19h00 ĝis 22h00: Agrabla manĝ- kaj babilebleco kun la "Babilemaj Spagetoj". Informoj ĉe Nicolas de Buyl, nikolao@esperantobruselo.org
Bonvolu kontroli la ĝisdatigojn sur nia retejo www.esperantobruselo.org " Kalendaro."

DILBEEK
Conversatiegroep in ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan 46, 1700 Dilbeek (bereikbaar via bus 129 vanuit het Noordstation of bussen 136-137 vanuit het Zuidstation). Zie: www.westrand.be.
Net zoals voorheen vindt die in 2018 plaats op de eerste zaterdag van de maand, van januari tot december, telkens van 14.00 uur tot 16.00 uur. Meld je bij voorkeur aan bij de animator Marc Demonty, tel. 02 / 569 31 33.
Konversacia rondo en Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan 46, 1700 Dilbeek (atingebla i.a. per buso 129 el la Norda kaj busoj 136-137 el la Suda stacidomo). Vidu www.westrand.be.
Ĝi okazos en 2018 kiel antaŭe, kutime la unuan sabaton de la monato, de novembro ĝis decembro, ĉiam de 14:00 uurĝis 16:00. uur
Prefere anoncu vian partoprenon telefone al la animatoro Marc Demonty, tel. 02 / 569 31 33.

GENT- La Progreso (http://www.esperanto.be/gent)
Clubvergadering in ons lokaal La Progreso, Peter Benoitlaan, 117 9050 Gentbrugge: Iedere vierde vrijdag van de maand om 20.00 uur.
Inlichtingen bij Katja Lödör , tel. 09 / 230 16 77.
Geen activiteiten tijdens de zomermaanden.

KALMTHOUT- La Erikejo (https://laerikejo.wordpress.com)
Onze bijeenkomsten gaan normaal door in het Parochiecentrum Heide-Kalmthout, Heidestatieplein, derde donderdag van de maand, tussen 19.30 uur en 21. 30 uur.
Let wel, tijdens juli en augustus zijn er geen clubactiviteiten.

KORTRIJK- Koninklijke Esperantogroep La Konkordo (www.esperanto-kortrijk.info)
Bijeenkomsten in het Groeningeheem, Passionistenlaan 1 te Kortrijk elke vierde dinsdag van de maand van 19.30 uur tot 21.30 uur. Indien de vierde dinsdag een feestdag is, dan op de derde dinsdag.
Contact via e-mail piet.glorieux@gmail.com en esperantokortrijk@hotmail

LEUVEN-Vespero 3000 (esperanto3000.be)
Bijeenkomsten in het Cultureel Centrum Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, tweede woensdag van de maand om 19.45 uur; de lezingen beginnen om 20.00 uur.
Geen activiteiten in de zomer.

OOSTENDE -La Konko (flandrio@hotmail.be)
In Ontmoetingscentrum De Boeie, Kerkstraat 35.
Elke ma. 16.00 tot 17.00 uur: Esperantocursus beginners
Beginnerscursus: elke maandag van 16.00 uur tot 17.00 uur.
Gespreksnamiddag: elke maandag van 14.15 uur tot 16.00 uur.
Geen activiteiten in de zomer, we starten terug in september.

PEER- Limburga Esperanto-Asocio
De Limburgse Esperanto Vereniging (LEV) organiseert activiteiten in het Cultuurcentrum 't Poorthuis, Zuidervest 2A Peer. Info: henri.schutters@skynet.be.
In juli en augustus liggen de activiteiten stil.

TURNHOUT
Wekelijks samenkomst op donderdag voormiddag tijdens het schooljaar.
Activiteiten: praten, lezen met gebruik van Horizontaal en Monato.
Contact: Maria Dom, de.groot-dom@telenet.be

VERDAJ SKOLTOJ (www.verdajskoltoj.net)
De Verdaj Skoltoj (Groene Scouts) bieden scouting zonder grenzen in het Esperanto aan. De deelnemers zijn tussen de 11 en 17 jaar. Ze komen uit Brussel, Vlaanderen, Wallonië, Frankrijk, Nederland, Luxemburg, Duitsland en soms zelfs van verder! We komen 6 tot 7 weekends per jaar samen en organiseren een kamp van één week in de zomer. Iedereen is welkom, het eerste weekend is gratis!
Voorkennis van het Esperanto is niet noodzakelijk.

La Verdaj Skoltoj (Groene Scouts) ofertas Esperantan skoltismon sen limoj. La partoprenantoj estas inter 11 kaj 17 jaraj. Ili venas el Bruselo, Flandrio, Valonio, Francio, Nederlando, Luksemburgo, Germanio kaj kelkfoje eĉ de pli malproksime!
Ni renkontiĝas 6 ĝis 7 semajnfinojn dum unu jaro kaj organizas kampadon dum unu semajno en la somero. Ĉiu bonvenas, la unua semajnfino estas senpaga!
Kono pri Esperanto ne nepre necesas.

Horizon-TAAL

Tweemaandelijks tijdschrift / ISSN - 0772 - 540
Vlaamse Esperantobond vzw
Lange Beeldekensstraat 169, BE- 2060 Antwerpen
Afgiftekantoor 260 Antwerpen X - Erkenningsnummer P004200

bpost
BB-PP
BELGIË(N)-BELGIQUE

Contactadressen in Nederland

hhttp://www.esperanto-nederland.nl/ned/regionale-groepen.php

ALKMAAR
Marijke Lathouwers, Kruiszwin 1205, NL-1788 LE Julianadorp tel. +31(0)223 643 781, alkmaro@ziggo.nl

EINDHOVEN
Jeannette Bosse, Veld. Montgomerylaan 361, NL-5612 BH Eindhoven tel.+31(0)402 113 344, jeannette.bosse@tiscali.nl

NOORD-NEDERLAND
Ineke Emmelkamp Arubastraat 12, NL-9715 RW Groningen, tel. +31(0)50 505 718 842, info@esperanto-info.nl

HAARLEM
Bert De Wit Houtvaartkade 21, NL-2111 BR Aerdenhout.
tel. +31(0)235 242 643
ajf.dewit@ziggo.nl Ook voor mondelinge cursussen

HELMOND
Toine Gremmen, Nassaustraat 3, NL-5707 HL Helmond tel. +31(0)492 544 472, info@twangremmen.nl

NIJMEGEN
*Klubo Zamenhof,*Jan Bemelmans, Zwanenveld 2287, NL-6538 PS Nijmegen, tel. +31(0)243 882 926
jan.bemelmans2@gmail.com

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN
Esperanto-Antwerpen, p/a Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen, tel. 03 / 234 34 00, esperanto-antwerpen@esperanto.be
La Verda Stelo: Ella Strug (voorzitter)

BRUGGE
Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 BE-Brugge, tel. 050 / 67 51 78, heidi.goes@gmail.com

GENT
La Progreso, Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, BE-9050 Gentbrugge, tel. 09 230 16 77, gent@esperanto.be

KALMTHOUT
La Erikejo, Mireille Smet-Storms, Douglaslaan 14, BE-2950 Kapellen, tel.: 03 / 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com

KORTRIJK
La Konkordo, Piet Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201, BE-8610 Kortemark, tel.: 051 / 62 39 28, piet.glorieux@gmail.com, Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, BE-8500 Kortrijk, tel. 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com

LEUVEN
Esperanto 3000, Ivo Schenkel, Karekietenlaan 14, BE-3010 Kessel-Lo tel. 016 89 04 80 kaj 0486 39 28 02 ivo.schenkel@telenet.be

LIMBURG
Limburgse Esperantovereniging
Henri Schutters, Panhovenstraat 10, BE-3930 Peer, tel. 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be

DILBEEK
Marc Demonty, Schoolstraat 3, BE-1700 Dilbeek, tel. 02 569 31 33

OOSTENDE
La Konko, Anne Brabant, anne.brabant@telenet.be
Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, BE-8400 Oostende, tel. 0486 36 23 65, flandrio@hotmail.be

ROESELARE / TIELT zie **KORTRIJK**

TIENEN
Esperanto Numismatiek Vereniging (ENA)
Info: Bert Boon,, Merelhof 8, BE-3300 Tienen,
tel. en fax: 0472 73 48 30 mailto:bert.boon@skynet.be

TURNHOUT
Maria Dom, Tuinbouwstraat 14, BE-2300 Turnhout, tel. 014 41 72 92, de.groot-dom@telenet.be

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo
Lange Beeldekensstraat 169, BE- 2060 Antwerpen, tel. 03 234 34 00
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

ILEI-Belgio (Esperanto-leraars): Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65, flandrio@hotmail.com

Verdaj Skoltoj
ruelle de Thuin 20, BE-6540 Lobbes, tel. 071 16 53 95 kaj 0485 517 552; info@verdajskoltoj.net, www.verdajskoltoj.net

Association pour l'Espéranto,
p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, BE-6001 Charleroi (Marcinelle), tel. + fax: 071 43 14 13, mardelforge@brutele.be, http://esperanto-wallonie.be/

Esperantista Brusela Grupo vzw (EBG)
sekretariejo: p/a Yves De Keyzer, Perkstraat 78, BE-1630 Linkebeek tel.: 0498 04 00 95; sekretario@esperantobruselo.org
Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, BE-1640 Sintt-Genesius-Rode

Esperanto Nederland, secretaris, Pieter Engwirda
Wighenerhorst 49, NL-6603 KH Wijchen,Tel.+31(0)24 645 51 33
sekretario@esperanto-nederland.nl

***Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging*/Centra Oficejo de UEA** Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam,
tel.: +31(0)104 361 044, uea@co.uea.org

Bestuursleden van FEL

Voorzitter:	Ivo Vercammen
Secretaris:	Nicky Janssen
Penningmeester:	Kevin de Laet
Bestuursleden:	Cyreen Knockaert, Eddy Van den Bosch, Ben Indestege en Johan Van Eenoo

Met steun van de Vlaamse Gemeenschap: giften van minstens 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar van belastbaar inkomen